

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Toinen osavuosisikatsaus 2025

- Apulaiskaupunginjohtajanjohtajan katsaus
- **Kaupunkiympäristön** toimenpiteiden seuranta
- **Kaupunkiympäristön** talouden ennusteraportti
- Vastuualueiden katsaukset ja mittarit
- Investointien seuranta

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllösen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Kaupunkiympäristön palvelualueen toiminta on alkuvuonna edennyt pääosin suunnitelmien mukaisesti. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi resurssit on suunnattu erityisesti kaupungin taloutta kohentaviin ja elinvoimaa kasvattaviin hankkeisiin kuten yritysalueiden kaavoitukseen, täydennysrakentamiseen, palveluverkkosuunnitteluun sekä kaupungin kiinteistöjen kehittämiseen. Perustehtävien lisäksi on valmisteilla valtakunnallinen maankäytön tietojärjestelmän uudistus.

Palveluverkkoselvitys toteutettiin FCG:n konsulttityönä viime talven ja alkuvuoden 2025 aikana. Selvitys sisältää toimintaympäristön analyysin sekä muutosesityksiä etenkin perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoon. Selvityksessä käytettiin MDI:n laatimaa Kuopion uutta väestöennustetta, joka on laadittu vuoteen 2040 ja suunnittelualueittain vuoteen 2035 saakka. Selvityksen esityksiin saatiin suuri määrä kannanottoja ja lausuntoja, ja lisäksi osallistamista ja vaikutusten arviointia tehtiin asukastilaisuuksissa. Selvityksen ja siitä saadun palautteen pohjalta valmistellaan syksyn aikana palveluverkkosuunnitelma. Kuopion keskeisen kaupunkialueen kaupan selvitys valmistui tammikuussa 2025, ja sen pohjalta on valmisteltu kaupan kehittämisen kaavoitusperiaatteet.

Kuopion asuntotuotanto laski viime vuonna alle puoleen edellisvuosista. Asuntorakentaminen on ollut edelleen hyvin vähäistä vuoden 2025 ensimmäisellä puoliskolla. Ainoastaan muutamia kymmeniä pientaloasuntoja on valmistunut alkuvuonna. Koko vuoden asuntotuotannon määrän arvioidaan jäävän noin 250 asuntoon, josta noin puolet on opiskelija-asuntoja Savilahteen. Muutamia uusia rivitalohankkeita on tällä hetkellä ennakkomarkkinoinnissa, mutta niiden toteutuminen ja liikkeelle lähteminen on vielä epävarmaa.

Yritystonttien kysyntä on jatkunut hyvällä tasolla varsinkin paljon tilaa vaativien yrityshankkeiden osalta, mutta tonttien kysyntä asuinrakentamiseen on vähäistä. Asuntorakentamisen osalta on edistetty Savilahden asumisoikeuskerrostalon rakentamishanketta, jotta asuntorakentaminen ei kokonaan pysähtyisi. Haettujen rakentamislupien perusteella asuntorakentamisessa on nähtävissä pieniä piristymisen merkkejä mutta rakentamisen noususuhdanteen nopeutta on mahdotonta ennustaa.

Maankäyttösopimuksia on allekirjoitettu alkuvuoden aikana kolme ja kiinteistökehitystoiminnassa on saatettu loppuun monivuotinen projekti, kouluviraston kiinteistö myytiin heinäkuun alussa.

Joukkoliikenteen matkustajamäärä oli tammi-kesäkuussa 4 778 694, mikä tarkoittaa 3 % nousua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Palveluliikenteen uusi sopimuskausi alkoi 30.6.2025, minkä myötä palveluliikenteen liikennöintikustannukset pienenevät.

Vieraslajien torjuntaan on kiinnitetty enemmän huomiota, koska vieraslajien runsastuminen voi muodostua tulevaisuudessa isoksi ongelmaksi. Osa vieraslajeista, kuten kurtturehitys on hallinnassa, mutta varsinkin lupiini ja jättipalsami ovat nyt levinneet laajalti. Vieraslajien levinneisyyden hallinta vaatii yhteistyötä sekä kaupunkiorganisaation sisällä että kaupungin alueella olevien kiinteistöjen kanssa.

Valokuituverkostojen rakentaminen jatkuu kuluvana vuonna vilkkaana. Kaupungille on tullut runsaasti verkostoihin liittyviä sijoituslupahakemuksia ja kaapeliin liittyviä palautteita, joiden käsittely ruuhkauttaa palveluja. Valokuituverkostojen runsas rakentaminen aiheuttaa haasteita kunnossapitoon, sillä kuluvana kesänä uusien töiden lisäksi on edelleen entisiäkin kohteita päällystämättä.

Metsät ja vesialueet -yksiköstä ollaan mukana maakunnallisessa metsäneuvostossa. Metsäneuvostot edistävät metsiin perustuvia elinkeinoja ja metsäsektorin alueellista yhteistyötä sekä laativat alueellisen metsäohjelman.

Puuaineksen hakkuut ovat edenneet aikataulussa. Toimituskaupan hakkuut ovat painottuneet normaalia enemmän kuitupuuhun. Tukkipuun hinta nousi keväällä poikkeuksellisenkin korkealle. Tähän reagoitiin tekemällä noin 25 000 m³:n pystykaupat. Tällä hetkellä myös kuitupuun hinta on ollut noususuuntainen. Toimitus- ja pystykaupan puutavaran hintoja seurataan, jotta puutavaralle saadaan paras markkinahinta.

Kiinteistönmuodostus- ja paikkatietopalvelut on ottanut käyttöön laserkeilaimia, jotka mahdollistavat aineiston tuottamisen tehokkaammin maastossa sekä antavat paremmin mahdollisuuden jatkojalostaa aineistoa talviaikaan toimistolla.

Kestävät viranomaispalvelut 2030 Pohjois-Savossa-hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen, ja on kesän aikana edennyt kyselyjen ja haastattelujen toteuttamisen vaiheeseen. Hankkeeseen osallistuu 16 kuntaa, Kuopio toimii hankkeen vetäjänä. Hankkeesta odotetaan tuloksia pidemmän ajan palveluiden järjestämisen suunnitteluun, mutta myös lähivuosiksi tietoa, miten erityisesti pieneläinpäivystys olisi kustannustehokkainta järjestää. Kevään aikana pieneläinpäivystyksen sopimus täytyi uusien nykyisen palveluntarjoajan kanssa vielä vuosille 2026 ja 2027, koska talouden tasapainottamisohjelmaan sisällytetty omana toimintana järjestäminen nopeammalla aikataululla sisältää riskejä, joiden vuoksi muutosta ei ole järkevää toteuttaa nopeammassa aikataulussa eikä ennen lisätietoja hankkeen tuloksista.

Keskeisen kaupunkialueen kehittäminen 2040 – hankkeen kehittämisohjelman laatiminen on käynnissä.

Asiakaspalvelun kehittäminen ja palvelujen suuntaaminen digitaaliseen muotoon jatkuu edelleen. Puhelupalvelun ja valtuustotalon asiakaspalvelun integrointi on edennyt ja toiminnot yhdistyvät tämän vuoden aikana.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kaupunkirakennelautakunta on käyttösuunnitelman yhteydessä käsitellyt yhdyskuntarakentamisen investointisuunnitelman. Suunnitelmaan tehtiin valtuustoon nähdessä sitovien määrärahojen muutoksia kohderyhmästä toiseen. Investointien bruttomäärä kokonaisuutena ei muutu, mutta kohdentaminen muuttuu. Talousarvion investointiosaa tullaan tältä osin muuttamaan.

Pienen Neulamäen poisjääminen investointiohjelmasta tulee myös muuttamaan investointien kokonaisuutta. Tämän vuoksi on valmisteltu vaihtoehtoisia ratkaisuja yritystonttikysyntään siten, että asemakaavoitettuja Etelä-Kuopion yrityspuiston tontteja esirakennetaan. Nämä työt arvioidaan saatavan käyntiin syksyn aikana.

Rakentamisen heikko kysyntä ja yleinen taloustilanne vaikuttavat koko maaomaisuuden toimintojen kysyntään sekä tulokertymiin ja siten tulotavoitteiden saavuttamiseen liittyy riskejä. Myyntivoittotavoitteen saavuttaminen edellyttää ennakoimattomien yritys- tai kerrostalotonttikauppojen toteutumista esimerkiksi vuokratonttien omaksi ostamisen muodossa. Tonttien myynti on alkuvuodesta ollut vähäistä eikä suuria vuodelle 2025 ajoittuvia sovittuja tonttikauppoja ole näköpiirissä. Puolet myyntivoittotavoitteesta on mahdollista saavuttaa edellyttäen, että eräät yritykset käyttävät tonttinsa luovutussopimukseen neuvotellun tontin omaksi osto-oikeuden.

Maankäyttö- ja rakennuslain tulotavoitteen saavuttaminen edellyttää asemakaavahankkeiden viiveetöntä etenemistä hyväksymiskäsittelyyn ja neuvotteluissa onnistumista. Maanvuokratulotavoitetta arvioitaessa elinkustannusindeksin pisteluvun nousu on arvioitu hieman liian suureksi. Kokonaisuutena ajatellen tuloarvio on tehty optimistisesti ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyy suuria haasteita. Vielä on kuitenkin liian aikaista arvioida kuluvan vuoden kokonaistoteumaa.

Vähäisen asuntorakentamisen vuoksi rakennusvalvonnan tulot ovat jäämässä merkittävästi talousarvioista. Tähän on reagoitu pitämällä kahta tehtävää täyttämättömänä henkilöstösäästöjen saamiseksi. Rakentamislain muutos vaikuttaa jatkossa rakennusvalvonnan tulokertymään ja edellyttää taksarakenteen muutoksia.

Kunnossapidossa riskinä ovat valokuituoperaattorien kaivuutyöt. Kuluvana kesänä on ollut paljon kaivulupia haussa ja edelleen on entisiäkin kohteita päällystämättä. Riskinä on, että kaivuutöitä ei saada viimeistelyä vuoden loppuun mennessä. Riskinä on myös operaattoreiden ja heidän aliurakoitsijoidensa taloudellinen asema. Mahdolliset kesken jäävät työt tulevat kaupungin hoidettaviksi. Taloudellinen riski voi olla satoja tuhansia euroja.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kaupungin investointitasen lasku voi hidastaa keskeisten hankkeiden ja uusien elinkeino- ja asuntoalueiden toteuttamista.

Uusien kaupan suuryksiköiden sijoittuminen moottoriväylien liittymien ympäristöön keskustan ja asuntoalueiden ulkopuolelle heikentää ydinkeskustan ja asuntoalueiden palvelukeskusten kehittymisen edellytyksiä ja vaikeuttaa kestävän liikkumisen tavoitteiden saavuttamista.

Asuntotuotannon määrä voi jäädä pidemmäksi aikaa hyvin matalalle tasolle. Tähän vaikuttaa mm. kuluttajien heikentynyt ostovoima ja luottamus omaan talouteensa, uusien asuntojen heikko kysyntä, valtion tukien ja valtuuksien vähentyminen asuntotuotannolle sekä asumisoikeustuotannon loppuminen.

Puurakentaminen ei toteudu tavoitellusti, vaikka puurakentamista edellyttäviä asemakaavoja on. Yksityisten puurakentamishankkeiden käynnistämistä jarruttavat uusien asuntojen heikko kysyntä ja puurakentamisen jonkin verran betonielementtitekniikkaa korkeammat kustannukset.

Yhdyskuntarakenteen laajeneminen rakentamattomille, nykyisten keskusten vaikutuspiirin ulkopuolisille alueille pirstoo luontoalueita, vähentää hiilinieluja, lisää liikkumisen tarvetta, vähentää kestävien kulkumuotojen osuutta ja siten voi myös lisätä energian kulutusta.

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen paikallisella tasolla voi vaikeuttaa täydennysrakentamista ja siten edistää kaupunkirakenteen laajentumista ja hajaantumista rakentamattomille alueille.

Kestävien liikkumismuotojen priorisointi ei toteudu käytännössä henkilöautoliikennettä suosivan liikennekulttuurin vuoksi.

Pienen Neulamäen toisen elinkeinoalueen rakentamista ei voida aloittaa, sillä asemakaavasta jätettiin hallinto-oikeuteen valituksia. Tilalle ohjelmaan on nostettu Kylmämäen ja Matkuksen alueiden esirakentamattomia tontteja. Näiden esirakentamiseen paneudutaan syksystä alkaen. Näillä tonteilla on valmis infra ja lainvoimainen asemakaava.

Kustannustason nousu, vaikea markkinatilanne ja pankkien tiukentuneet rahoitusehdot vaikuttavat tonttien luovutusmääriin. Suurin vaikutus näkyy rivi- ja kerrostalotonttien osalta, mikä heijastuu asuntotuotantotavoitteen toteutumiseen. Tilanne heijastuu myös maankäytösopimusten toteutumiseen ja täydennysrakentamiseen.

Rakentamisen taantuminen painaa edelleen sahateollisuutta, mikä näkyy tukkipuun hinnan heilahteluina. Sellun ja kartongin tuotanto kasvaa maltillisesti. Energiapuun kysyntä ja hintataso ovat laskeneet leudon viime talven ja siitä aiheutuneen energiapuun ostajien suuren energiapuuväestövarannon vuoksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

Talouden tasapainottamisohjelmaa on noudatettu ja siihen liittyvää toimeenpanoa on seurattu säännöllisesti. Hankinnoissa on käytetty harkintaa ja on tarkastettu hinnastojen ajantasaisuus.

Hulevesikaivojen mittaukset tuotetaan sisäisenä työnä, mikä tuo kaupungille säästöjä.

On tarkasteltu laitteistojen ja ohjelmistojen tarpeellisuutta sekä otettu käyttöön uutta huomattavasti huokeampaa levytilaa aineistoja varten. Edellä mainitut toimenpiteet ovat tuoneet säästöjä.

Pieneläinpäivystyksen järjestäminen omana toimintana on selvitetty, mutta se sisältää riskejä, joiden vuoksi siirtymää ei pystytä toteuttamaan vielä vuonna 2025. Siirtymä tarvitsee toteutuakseen lisäselvityksiä, joita odotetaan Kestävät viranomaispalvelut 2030 Pohjois-Savossa-hankkeesta. Hankkeen tulosten jälkeen valmistellaan eteenpäin uusia ratkaisuja.

Puhelupalvelukeskuksen ja valtuustotalon asiakaspalvelun toimintojen yhdistäminen on edennyt ja toteutuu vuoden loppuun mennessä. Puhelunvälityksestä luovutaan tämän vuoden aikana, koska puhelujen välitykselle ei ole enää suurta tarvetta. Asiakkaille päin muutos näkyy muuttuneena asiakaspalvelunumerona. Kuopion kaupungin konserniyhtiöiden puhelunvälitys- ja liittymänhallinnan palvelusopimukset on irtisanottu.

Kärkihanketoimintaa kehitetään paremmin kaupungin elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tukevaksi strategisen kaupunkikehityksen suuntaan. Tällöin voidaan vaikuttavammin tukea kaupunkiorganisaation ja sidosryhmien toteuttamia suuria poikkihallinnollisesti toisiinsa kytkettyneitä kokonaisuuksia. Kehittämisen tueksi valmistellaan EAKR-tukirahoitteisia hankkeita.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

Rakentamiseen liittyvien prosessien kuvauksen yhteydessä on työstetty jatkosuunnitelmia.

Yksiköiden välistä yhteistyötä kehitetään ja moniosaamista lisätään sekä toimintaa priorisoidaan. Myös kokonaisjärjestelmäuudistuksen kautta haetaan tehokkuutta, jatkuvuutta ja toimintavarmuutta.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Palvelualueella on tehty hyvinvointisuunnitelmat, joissa korostetaan palveluyksiköiden välistä vuorovaikutusta.

Toiminnan uudistamista suunnitellaan yhdessä henkilöstön kanssa.

Työnohjausta on käytetty tarvittaessa mm. työmäärän ja työtehtävien hallitsemiseen. Myös ajankäytön hallinnan koulutusta on järjestetty.

Henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan järjestämällä tyhytoimintaa niin yksikötasolla kuin myös vastuualueetasolla.

Henkilöstösäästöjä on tehty rakennusvalvonnan vähäisen tulokertymän vuoksi. Henkilöstövähennys on pystytty sopeuttamaan työmäärän kanssa kohtuullisesti. Lupien kysynnän vilkastuessa täyttämättä olevat tehtävät on välttämätöntä täyttää uudelleen.

Kaupunkiympäristö
HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialin kitys	Valtuustoon nähten sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuut aho	Vastuuhenkilö	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Kuopiolaisten tyytyväisyys asuin ympäristöön säilyy korkeana ja asunnottomuus vähenee	Asunnottomuus Ympäristön viihtyvyys ja kunnossapito (kadut ja puistot)	Asuin ympäristön viihtyisyys, terveellisyys ja turvallisuus huomioidaan maankäytön suunnittelussa ja rakentamishakkeissa. Pidetään huolta, että Kuopioon saadaan toteutumaan monipuolisia asuin alueita mukaan lukien kohtuuhintainen asuntotuotanto. Valvotaan ja kehitetään kunnossapitourakoiden sopimuksen mukaisen laadun toteutumista.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Asuin ympäristön viihtyisyys, terveellisyys ja turvallisuus on huomioitu maankäytön suunnittelussa, infran rakentamisessa ja kunnossapidossa. Maaninnan alueurakka on kilpailutettu ja uusi urakoitsija valittu. Savilahdessa on käynnistynyt valtion tukeman asumisoikeusasuntoja käsittävän kerrostalon rakentaminen. Niiralan Kulma Oy:lle on varattu kaksi uutta tonttia valtion tukemaa kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa varten.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia	Asukkaiden vaikuttaminen itseään koskeviin asioihin	Asukkaiden osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä eri tahojen kanssa digitaalisia välineitä hyödyntäen. Edistetään erilaisten sidosryhmien välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta esim. Savilahti-projektissa Yhteistyöryhmä ja Savilahti-foorumi Osallistutaan FCG-vuosittaiseen asiakastytyytyväisyyskyselyyn Toteutetaan asiakaskyselyt ympäristöterveydenhuollossa ja jätehuollon viranomaispalveluissa.		Ismo Heikkinen, Antti Niskanen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Kaavojen ja muiden kaupunkisuunnittelun osallistamisessa on hyödynnetty yleisötilaisuuksien lisäksi digitaalisia työkaluja, mm. Maptionnaire-sovellusta. Vuosittainen FCG-kysely on tilattu. Ylläpidetään kaupunkimalleja ja kartta-aineistoa ajantasaista keskustelua silmällä pitäen. Ympäristöterveydenhuollossa palautteen kerääminen on jatkuvaa ja suunniteltua. Jätehuollon viranomaispalveluissa kehittämistoimenpiteet toteutetaan	Etenee suunnitellusti / Valmis

						palautteiden perusteella. Keskeisen kaupunkialueen kehittämishankkeessa on toteutettu kyselyjä, yleisötilaisuus, työpaja. Savilahden yhteistyöryhmä toimii säännöllisesti, opiskelijoiden kanssa kokoonnutaan eri teemoihin liittyen ja Savilahti-foorumin jatkotoimintaa suunnitellaan.	
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	Asukkaiden tyytyväisyys oman asuinalueen turvallisuuteen Katuturvallisuusi indeksi Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä	Esteettömyyden yleissuunnitelma ja arjen turvallisuus huomioidaan suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. Jatketaan liukkauden varoittamispalvelua jalankulkijoille.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Esteettömyys on huomioitu suunnitelmissa ja toteutuksessa. Liukkauden varoittamispalvelun palveluntuottaja vaihtui. Palvelun laatu parani, kun viestien lähtö automatisoitiin. Tuetaan aineistopalvelun kautta esteettömyystyön edistämistä.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamiskohtia ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Hyödynnetään ja kehitetään viherkerroin - työkalua. Huolehditaan monipuolisista retkeilyn ja ulkoilun palveluista. Kehitetään ulkoalueita ja kaupunkitiloja torin ympäristössä, Puijolla, Mölymäellä ja Savilahdessa. Edistetään Savilahden virkistysverkon / -reitistöjen suunnittelua/toteutusta ja kytkeytymistä lähialueisiin esim. Puijo, Neulaniemi.		Ismo Heikkinen, Antti Niskanen, Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Viherkerroin on otettu käyttöön asemakaavoituksessa. Osasta laavuista tehdään esteettömiä ja ovat ympärivuotisen käytön mahdollistavia. Ylläpidetään ja parannetaan olemassa olevia retkeilyreittejä mm. Korkeakoskelle uusitaan portaat ja Vanuvuorelle on rakennettu uusi laavu. Savilahdessa on toteutettu norjalaisten arkkitehtiopiskelijoiden kanssa uusi kohtaamispaikka "Leirituli" Kallaveden rantaan. Vanhan	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

						Varikon pääkävely- ja pyöräilyreitille on haettu EAKR tukirahoitusta.	
--	--	--	--	--	--	---	--

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuutaho	Vastuuhenkilö	Seuranta 30.6.	Tila
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tonttitarjontamme on riittävä ja monipuolinen	Yritystontit (sopivuus, määrä)	Vahvistetaan elinvoimaa riittäväällä ja monipuolisella yritystonttitarjonnalla. Pidetään huolta riittävästä maareservistä.		Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Yritystonttitarjonnan kasvattaminen on kaavoituksen painopisteenä. Kaavahankkeiden määrää ja resursseja on lisätty. Pienen Neulamäen yritysalueen rinnalla on kehitetty vaihtoehtoisia, jo olemassa olevia alueita. Maata on hankittu yritysalueita varten kaupungin kasvusuunnilta Hiltulanlahdesta ja Rasinmäestä. Yritystonttivaranto keskeisellä kaupunkialueella ja maaseututaajamissa on kaikkiaan noin 100 tonttia. Niistä aktiivisesti on tarjolla netin kautta noin 50. Lisäksi kokonaismäärä sisältää erityistontteja 15–20 kappaletta hyvällä sijainnilla, joihin haetaan yrittäjää tapauskohtaisen neuvottelun kautta. Loppuosa on tontteja, joilla on käynnissä asemakaavamuutos tai jotka eivät vanhentuneen asemakaavan, luontoarvojen tai sijaintinsa takia vastaa enää tämän päivän kysyntää. Yritystonttivarantoa ollaan käymässä läpi ja päivittämässä karttapalvelussa markkinoinnissa olevien tonttien listaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	Kaupunkikeskusta, lähiöt ja maaseutu ovat elinvoimaisia ja viihtyisiä	Asuntotuotanto (lkm, tyyppi, hallintasuhde) Asuntotuotannon tonttireservi, vuotta	Varmistetaan kaavoituksella monipuolisen asuntotuotannon tonttivarannot lähivuosille. Edistetään täydennysrakentamista ja panostetaan erityisesti pientalotuotantoon,		Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Asuinkeuhkalojen tonttivaranto on hyvällä tasolla. Pientalotonttivarantoa pyritään kasvattamaan täydennysrakentamisen yhteydessä. Asuntotuotanto tulee jäämään tänä vuonna tavoitteista ja Kuopioon	Etenee suunnitellusti / Valmis

		Maaseutuohjelman toteuttaminen	lähiöiden kaupunkirakenteen monipuolistamiseen ja segregaaation ehkäisyyn. Projekti4 elinvoimahankkeen etenemisen tueksi laaditaan kehitysohjelma. Projekti4 on keskeisen kaupunkialueen kehittämisvyöhyke, jossa joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuudet kasvavat ja maankäyttö tehostuu täydennysrakentamisella. Kaupunkikeskustaa kehitetään mm.Torin länsilaidan asemakaavalla ja keskustan MasterPlanilla. Lisätään maaseututaajamien ja kylien tonttitarjontaa sekä vahvistetaan tonttimarkkinointia. Neuvotellaan keskustan täydennysrakentamiseen liittyvät maankäyttösopimukset.		valmistuu arviolta vain 250 uutta asuntoa. Alkuvuonna (tammi-huhtikuussa) valmistui vain 31 pientaloasuntoa. Kuopion MAL- tavoite on 1000 asuntoa/vuosi. Täydennysrakentamisselvitys on edennyt suunnitellusti. Linjan 4 osalta selvitys viedään päätöksentekoon syksyllä ja linjat 5,6,7, ja 20 kevään 26 aikana. Erikseen laadittiin selvitys Särkiniemen täydennysrakentamisen potentiaalista kesän 2025 aikana. Kaupunkikeskustan kehittämistä on edistetty yhteistyössä torikortteleiden toimijoiden kanssa. Keskeisen kaupunkialueen kehittäminen 2040” – hankkeen (”Projekti 4”) kehittämisohjelman laatiminen on käynnissä. Ensimmäisen vaiheen konsulttityöosuus on valmistunut ja kehittämisohjelman ensimmäistä versiota työstetään valmiiksi loppuvuoden. Kaupunkisuunnittelujohta ja ja maaseutukaavoittaja ovat perehtyneet maaseutualueen kaavoitustarpeisiin pitäjäraatien keskustelutilaisuuksissa. Maaseututaajamien ja kylien tonttitarjontaa lisätään valmisteilla olevilla osayleis- ja asemakaavoilla. Tonttipalveluissa on analysoitu täydennysrakentamisen mahdollisuuksia Projekti4:n ehdottamiin paikkoihin. Maaseututonteista on	
--	--	--------------------------------	--	--	---	--

					laadittu markkinointivideo. Ruutukaavakeskustassa on solmittu keskusseurakuntataloon liittyvä maankäyttösopimus. Asuntotuotannon tonttireservi: Asuntotonttien tarjonnan riittävyys: • Kerrostalotontit riittävät noin kahdeksaksi vuodeksi, jos asuntotuotantotavoite on 800 asuntoa vuodessa. Sijainteja ovat Savilahden vanhan varikon, Mölymäen, Lehtorinteen, Keilanrinteen, Kivilammen ja Pirtin tontit. • Omakotitalotontit keskeisellä kaupunkialueella riittävät kahdeksi vuodeksi, mikä kuitenkin riippuu vuosittaisesta tonttikysynnästä. Riittävyys on laskettu nykyisellä luovutusmäärällä avoimella noin 30 tonttia vuodessa. Lisäksi on noin 180 tonttia maaseututaajamissa, mutta niiden tonttien kysyntä on vähäistä. Rivitalotontit keskeisellä kaupunkialueella riittävät arviolta neljäksi vuodeksi arvioidulla noin 100 asunnon vuosituotannolla eli viisi rivitalojen rakentamishanketta vuodessa. Sijainteja ovat Kivilammen,	
--	--	--	--	--	--	--

						Hiltulanlahden ja Lehtorinteen tontit.	
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	Kehitämme Savilahtea kärkihankkeena	Savilahden rakentamisen eteneminen	Tuetaan erityisesti Vanhan Varikon kokonaisuuden ja Savilahdentien varren (Yliopistonranta) toimia, että tonttiluovutukset ja rakennushankkeiden etenemiset ovat mahdollisia. Tuetaan toiminnan ja sisällön kehittämisessä yhteistyön lisääntymistä ja alueen tunnettavuuden kasvattamista		Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Antti Niskanen, Ilkka Laine	Oppilaitosyhteistyönä on toteutettu kohtaamispaikka Savilahteen, jota kehitetään edelleen yhteistyössä Savonia ammattikorkeakoulun kanssa. Vanhan Varikon aluetta ja sinne johtavan väylästäön rakentamista on jatkettu. Yliopistonrannan rakentaminen on työn alla. Tonttien luovutus etenee hitaasti asuntorakentamisen laman takia. Savilahden asumisoikeustalon rakentamista on edistetty sopimusneuvotteluin. Kokonaisuuden yleissuunnittelu on hidastunut resurssihaasteiden vuoksi. Heikko yleinen suhdannetilanne on vaikeuttanut uusien talohankkeiden käynnistymistä. Savilahdessa on rakenteilla yksi asumisoikeuskohde Sarastuskaarella ja Kuopaksen opiskelija-asuntokohde Yliopistonrannassa. Neularinteen täydennysrakentamisen asemakaavatyö on käynnissä. Harjulan sairaalan kaavoitusta valmistellaan.	Etenee hitaasti / osittain
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Kehitämme matkailun kärkihankkeena Tahkoa sekä Kuopion muita matkailualueita yhdessä toimijoiden kanssa	Matkailijoiden yöpymiset Hankkeiden eteneminen	Tahkon keskustan ympäristön infran rakentaminen jatkuu. Jatketaan Tahkon alueen retkeilypalveluiden tuottamista ja kehittämistä.		Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Kaavoituksessa ja elinkeinopalvelussa on valmisteltu Tahkon alueen kehittämissuunnitelman käynnistämistä yhteistyössä Tahkon alueen toimijoiden kanssa. Tahkon keskustan rakentaminen on jatkunut.	Etenee suunnitellusti / Valmis

						Tahkon alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia parannetaan mm. Laavuja uusimalla ja talvipyöräily-/kävelyreittejä parantamalla. Tahkon tapahtuma-alue Event Park on otettu kaupungin hoidettavaksi vastuiden selkeyttämiseksi. Tahkolta on ostettu katualueita keskusta-alueen kadunparannustoimien mahdollistamiseksi.	
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonassa	Palveluyksiköt osallistuvat aktiivisesti kaupungin markkinointiin eri tavoin. Asiantuntijat ottavat kantaa valtakunnallisiin laki- ja asetushankkeisiin sekä osallistuvat käynnissä olevaan ajankohtaiseen keskusteluun. Jatketaan vahvaa osallistumista liikennejärjestelmätyöhön ja kaupunkipuistoverkoston toimintaan. Aktiivinen viestintä ja edunvalvonta yhteistyöverkostoissa		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine, Antti Niskanen	On valmisteltu ja jätetty lausunnot sellaisiin lainvalmisteluhankkeisiin, joissa on huolehdittava Kuopion edunvalvonnasta. Liikennejärjestelmätyöhön on osallistuttu aktiivisesti. Kansallisen kaupunkipuistoverkoston toimintaan on osallistuttu aktiivisesti. On osallistuttu mm. Rakenna- ja Asu- sekä Kallavesj-messuille. Edunvalvonnasta on huolehdittu osallistumalla muun muassa Kuntaliiton järjestämiin ajankohtaiswebinaareihin, joissa aiheena on ollut rakennetun ympäristön lainsäädäntöuudistukset. Edunvalvontaa ja vaikuttamistyötä on tehty mm. uuden MAL-sopimuksen ja elinkeinoelämän kanssa tehdyn yhteistyön kautta.	Etenee suunnitellusti / Valmis

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuutaho	Vastuuhenkilö	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisauts	Edistämme puurakentamista mm. kaavoituksen keinoin	Toteutuneet puurakennushankkeet	Edistetään puurakentamista asemakaavoituksella, suunnittelulla ja ohjauksella (yksityiset ja julkiset) sekä tontinluovutuksen keinoin.		Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Jynkän hirsinen päiväkotiki on lähtenyt rakenteille. Puukerrostalojen rakentaminen ei ole lähtenyt käyntiin.	Etenee hitaasti / osittain
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisauts	Kuopiossa on vahva kiertotalouden yritysverkosto ja sitä tukevaa koulutus- ja innovaatiotoimintaa	Kiertotalousyritysten määrä	Tehdään yhteistyötä Savilahdessa sijaitsevien eri koulutusasteiden, tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa. Tuetaan alueen toimijoita kirkkialojen toiminnassaan ja annetaan mahdollisuus Savilahden toimia testialustana uusille ratkaisuille.		Tanja Ahonen, Antti Niskanen	Savilahden toimijoiden kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä mm. yhteisten tukirahoitusmahdollisuuksien kartoittamisessa ja hankevalmistelussa.	Etenee hitaasti / osittain
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisauts	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Joukkoliikenteen paikallisliikenteen kaikki kilpailutukset tehdään puhtailla käyttövoimilla. Kehitetään hankintojen ympäristöosaamista ja ympäristökriteerien käyttöä ja seurantaa. Infra rakentamisessa käytetään uusiomateriaaleja kaikissa niihin soveltuvissa hankkeissa.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Joukkoliikenteen kilpailutuksessa vaaditaan puhtaita käyttövoimia. Uusiomateriaalien käyttöä edistävä paikallinen työryhmä on jatkanut toimintaansa. Mm. Pilpantien kunnostamisessa on käytetty kierrätysmateriaaleja. SISU-hanke on järjestänyt hankintakoulutusta, runsaasti osallistujia.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.2. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne	Suunnittelemme ja toteutamme kestävä ja vähähiilistä yhdyskuntarakennetta mm. edistämällä vaihtoehtoisen lataus- ja tankkausverkoston rakentamista	Tieliikenteen CO2-päästöt kt CO2-ekv	Täydennysrakentamisella edistetään tiivistä ja joukkoliikennettä suosivaa kaupunkirakennetta. Tehdään täydennysrakentamiselvitys joukkoliikenteen runkolinja-alueelle. Maankäytön suunnittelussa huomioidaan vaihtoehtoinen		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Joukkoliikenteen runkolinjojen täydennysrakentamiselvitys on työn alla. Maankäyttösopimusneuvottelu on edistetty täydennysrakentamishankkeita keskustassa ja Haapaniemellä. Tasavallankadun alueella on varauduttu kaavallisesti tankkausasemaan (esim. kaasun). Hiltulanlahden	Etenee suunnitellusti / Valmis

			lataus- ja tankkausverkosto. Liikenneinfran älyratkaisuja kehitetään eteenpäin.			asemakaavatyössä tutkitaan raskaan liikenteen vetytankkausasemaa. Liikenneinfran älyratkaisuja on edistetty mm. liikennevalojen toiminnassa sekä liikennemäärien mittaamisessa. Pienestä Neulamäestä on varattu tontti raskaan liikenteen sähkön latauspaikkaa varten.	
3.2. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne	Edistämme kestävien liikkumismuotojen (joukkoliikenne, kävely, pyöräily, yhteiskäyttöautot) käyttöä ja toimintaedellytyksiä	Joukkoliikenteen matkustajamäärä / v Kestävien liikennemuotojen osuus matkoista	Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksien edistäminen huomioidaan kaikessa suunnittelussa. Joukkoliikenneohjelman 2035 toteuttaminen. Runkolinjaston suunnittelun jatkaminen ja infran rakentaminen. Runkolinjoihin tukeutuvan kaavoituksen edistäminen. Kannustetaan henkilökuntaa käyttämään yhteiskäyttöistä sähköautoa.		Ismo Heikkinen , Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Joukkoliikenteen matkustajamäärä tammi-kesäkuussa 2025 on ollut 4 778 694, joka on noin 3 % enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajanjaksona. Joukkoliikenteen runkolinjaston suunnittelu ja infran rakentaminen on edennyt suunnitellusti. Runkolinjaston vaatimia toimenpiteitä on tehty. Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen toimintaedellytykset on otettu huomioon kaupunkitekniikan palveluissa. Kaupungin yhteistä sähköautoa hyödynnetään työajoihin ja yhteiskäyttöisen sähköauton käyttö on vakiintunut.	Etenee suunnitelusti / Valmis ✓
3.3. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta	Otamme maankäytön suunnittelussa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa huomioon luonnon monimuotoisuuden	Luonnonsuojelun alueiden määrä Vanhojen metsien osuus Lehtipuuston osuus	Uuden luonnon monimuotoisuusohjelman toimeenpano. Pyritään lisäämään luonnonsuojelun alueiden määrää. Kaupungin oma Metso-selvitys on jo tehty, seuraavaksi määritetään suojeltava pinta-ala ja vuonna 2025		Ismo Heikkinen , Lauri Lytsy, Tanja Ahonen	Luonnonsuojelu on huomioitu maankäytön suunnittelussa. Metsien hoidossa huomioidaan metsien monimuotoisuus Lumo-ohjelman mukaisesti. LUMO-ohjelman toimeenpano on suunnitellussa aikataulussa.	Etenee suunnitelusti / Valmis ✓

			konkreettiset kohteet. Jatketaan ELY:n kanssa neuvotteluja luonnonsuojelualueiden lisäämisestä.			Kartoitetaan luonnonsuojeluun soveltuvia alueita. Luonnonsuojelualueiden määrän lisääminen etenemässä hieman etunojassa 250-juhlavuoden merkeissä. Käynnistetään Muurankorven suoalueen ennallistaminen.	
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO2-päästöt / asukas (t CO2-ekv / as)	SISU-hankkeen toteuttaminen ja päivitetyn resurssivissausohjelman jalkautus. Hulevedet huomioidaan kaavaprosesseissa. Ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöiden vaikutukset huomioidaan suunnittelussa. Pidetään kaupungin metsät elinvoimaisina ja kasvavina, että ne toimivat tehokkaasti hiilinieluinä.		Tanja Ahonen	Hulevesien huomiointi on sisällytetty vuoden 2024 aikana käyttöön otettuun viherkerrointyökaluun. Metsien kestävyyttä on edistetty ilmastonmuutosta vastaan mm. lehti- ja lahoppuustoa lisäämällä. Metsänhoitotoimenpiteet on tehty oikea-aikaisesti. SISU-hanke etenee aikataulussa, jatkohankkeen rahoitushaku valmisteilla. Viksu Kuopio -ohjelman jalkautus aikataulussa.	Etenee suunnitelusti / Valmis ✓
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Ilmastoviisaiden ruokavalintojen suosiminen hankkeen oppien mukaisesti.		Tanja Ahonen, Ilkka Laine	On aloitettu yhteistyötä maaseutuviranomaisen kanssa ilmastoviisaan koulu- ja päiväkotiruuan, huoltovarmuuden ja ruuantuotantoehtien on intressien yhteensovittamiseksi	Etenee suunnitelusti / Valmis ✓
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m3) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	Asemakaavoissa mahdollistetaan aurinko- ja geoenergiapotentiaal in hyödyntäminen. Tuulivoimakkaavoja edistetään. Energiansäästöohjelman toteuttamista jatketaan.		Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Antti Niskanen, Ilkka Laine	Puutavaran myynnin kilpailutuksella ohjataan puutavaran käyttöä kestävästi. Tukki-, kuitu- ja energiapuu kilpailutetaan erikseen. On vireillä kolmen tuulivoimahankkeen kaavoitus. Energiansäästöohjelman toimenpiteet jatkuvassa käytössä,	Etenee suunnitelusti / Valmis ✓

		Edistetään puupohjaisten polttoaineiden saantia markkinoille puun myynnin kilpailuttamisen avulla. Myytävä puutavara kilpailutetaan puutavaralajeittain. Savilahdessa kehitetään mm. kiinteistöautomaattioratkaisuja. Selvitetään pienydinvoiman mahdollisuuksia ja mahdollisia sijainteja lämmöntuotannossa yhdessä Kuopion Energian kanssa.		KETS:n tavoitteet saavutettiin etuajassa. Tutkitaan lämmöntuotantomahdollisuuksia pienydinvoimalla yhdessä Kuopion Energian kanssa.	
--	--	--	--	---	--

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialin kitys	Valtuustoon nähten sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuut aho	Vastuuhe nkilö	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisest i ja ratkaisukeskeise sti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteisty ötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Osallisuutta ja tiedottamista kehitetään. Tuetaan tietohallintoa tietoliikenneverkkoko nseptin ja Datajalostamo- älykaupunkialustan sovellusten käyttönotossa		Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Antti Niskanen, Anne Simonen- Ruuskanen , Ilkka Laine	Kaavojen ja muiden kaupunkisuunnitel mien osallistamisessa on hyödynnetty yleisötilaisuuksien lisäksi digitaalisia työkaluja, mm. Maptionnaire- sovellusta. Datajalostamoa on tuettu mm. kunnossapitotoimie n saamisessa kartalle sekä liikennemäärien avoimen datan tarjonnassa. Kokonaisjärjestelm än uudistustyö (digitaalisen tieto- ja toimintajärjestelmä n kokonaisuudistus) on aloitettu, mikä luo edellytykset palvelujen kehittämiseksi ja sujuvoittamiselle asiakkaan näkökulmasta. Hanketoimintaa uudistetaan Strategisen kaupunkikehitykse n suuntaan, jolloin voidaan tukea kaupunkiorganisaat ion ja sidosryhmien toteuttamia suuria poikkihallinnollisest i toisiinsa kytkeytyneitä kokonaisuuksia.	Etenee suunnittel usti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päättöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden osallistumista kehitetään sekä tiedottamista kohdennetaan eri käyttäjryhmille. Asukkaiden osallistumiseen etsitään uusia		Jari Kyllönen, Anne Simonen- Ruuskanen , Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Antti	Joukkoliikenteen asiakastytyväisyys kyselyt tehdään neljä kertaa vuodessa. Kaupunkimallin ylläpidolla luodaan edellytykset asukkaiden	Etenee suunnittel usti / Valmis

			muotoja käyttämällä digitalisaation mahdollisuuksia.		Niskanen, Ilkka Laine	monipuoliselle osallistamiselle. Keskeisen kaupunkialueen kehittämishankkeessa on toteutettu kyselyjä, yleisötilaisuus sekä työpaja. Savilahden yhteistyöryhmä toimii säännöllisesti, opiskelijoiden kanssa kokoonnutaan eri teemoihin liittyen ja Savilahti-foorumin jatkotoimintaa suunnitellaan.	
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien lapsivaikutusarviointien määrät	Lapsivaikutusten arviointi on otettu käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa.		Jari Kyllönen, Lauri Lytsy, Ismo Heikkinen, Tanja Ahonen, Antti Niskanen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Lapsivaikutusten arviointi ja laaja lapsivaikutusten arviointi on otettu käyttöön.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarviointien määrät	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa		Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Ilkka Laine, Tanja Ahonen	Maaseutuvaikutusten arviointi on otettu käyttöön.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avointyöpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Huolehditaan laadukkaista rekrytointiprosesseista. Palkataan kesäharjoittelijoita sekä tuotetaan koululaisten TET-harjoittelua. Oppilaitosyhteistyötä Savonian, Sakkyn ja Itä-Suomen yliopiston kanssa jatketaan.		Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Kesäharjoittelijoita ja alan opiskelijoita on palkattu ja on tarjottu oppisopimuspaikkoja. Oppilaitosyhteistyötä on tehty mm. Savonian kanssa. On oltu mukana yhteistyössä Sakkyn ja Rovaniemen amk:n kanssa mahdollistamassa maanmittausalan koulutuksen	Etenee suunnitellusti / Valmis

						käynnistymistä Kuopiossa. Teemme myös yhteistyötä Sakkyn hirsikurssin sekä metsätalouden opiskelijoiden (metsurit, metsäkoneenkuljetajat) kanssa. Maaseutuammattien ry:n kautta tuomme luonnonvara-alalle lisää tietoisuutta ja saamme myös TET-harjoittelijoita.	
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Huolehditaan riittävästä henkilöresursseista ja varahenkilöjärjestelmästä sekä varmistetaan tehtäväsisältöjen toimivuus organisaatiossa talouden tasapainottamisen sallimissa raameissa.		Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Varahenkilöjärjestelmä on parannettu kehittämällä työparityöskentelyä. On tarkasteltu tehtäväsisältöjä ja niiden toimivuutta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Järjestetään esihenkilökoulutusta ja kehitetään esihenkilöiden viestintätaitoja. Huolehditaan itsearviointien ja -seurantojen tekemisestä ja pidetään säännölliset osaamis- ja valmennuskeskustelut.		Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Osaamis- ja valmennuskeskustelut käydään yksiköissä säännöllisesti. Esihenkilöt ovat osallistuneet keskitettyihin esihenkilöille suunnattuihin infoihin.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto Sisäisesti täytetyt avoimet työpaikat	Järjestetään säännöllisesti yhteistä koulutusta asiakkaiden kohtaamiseen ja palvelujen asiakaslähtöiseen kehittämiseen, myös vaativien asiakkaiden kohtaamiseen. Henkilöstön moniosaamista ja tehtäväkiertoa toteutetaan suunnitelmallisesti.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Töiden ruuhkautumista on tasoitettu yksiköiden välisellä yhteistyöllä. Henkilöstöä ja esihenkilöitä on osallistunut talouskoulutukseen. Asiantuntijoita on koulutettu talouden tasapainotus huomioon ottaen.	Etenee suunnitellusti / Valmis

			Järjestetään henkilöstölle talouskoulutusta.			On toteutettu tehtäväkiertoa vastualueiden välillä.	
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot	Kehitetään henkilöstön moniosaamista ja parannetaan viestintää. Huolehditaan riittävästä henkilöstöresursseista, yhteisöllisyydestä ja tyhy-toiminnasta talouden tasapainottamisen sallimissa raameissa Huolehditaan, että työergonomia on kunnossa. Pidetään säännölliset osaamis- ja valmennuskeskustelut.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Yksiköissä ja vastualueilla on järjestetty tyhy-toimintaa. Työergonomiaan liittyviä asioita tarkastellaan aktiivisesti. Osaamis- ja valmennuskeskustelut käydään yksiköissä vuosittain. On tehty vierailuja muihin kaupunkeihin ja tutustuttu heidän käytäntöihinsä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumia.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Mahdollistetaan monipaikkainen työskentelykulttuuri, luodaan uusia käytäntöjä ja toimintamalleja.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Monipaikkainen työskentely ja hybridimalli ovat käytössä ja ne on todettu toimiviksi. Säännöllisillä kokouksilla varmistetaan työyhteisön toimivuus.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulo-rahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulo-rahoitus % Lainamäärä € / asukas	Hyödynnetään investoinneissa eri rahoituslähteitä.		Lauri Lytsy, Ismo Heikkinen	Eri rahoituslähteitä (mm. EAKR, OPM, AVI) on hyödynnetty rahoituslähteinä. Asuntotonttien hintoja on pidetty markkinahintatasolla.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Palveluverkostosuunnittelulla pyritään vahvaan yhteistyöhön eri asiantuntijoiden kesken ja eri suunnitteluvaiheissa. Osana kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa osallistutaan aktiivisesti palveluverkoston tehokkuutta ja taloudellisuutta		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Palveluverkkoselvitys valmistui FCG:n konsulttityönä maaliskuun loppuun mennessä. Selvitys sisältää paljon esityksiä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoon. Selvityksen osallistaminen ja vaikutusten arviointi tapahtuivat	Etenee suunnitellusti / Valmis

			edistävien ratkaisujen rakentamiseen.			toukokuussa. Työn pohjalta valmistellaan palveluverkkosuunnitelma syksyn aikana. Talouden tasapainotusohjelmaa toteutetaan.	
--	--	--	---------------------------------------	--	--	---	--

Ennusteraportti 2025

15310004 Kaupunkiympäristön palv.al.

Tili	Tilin nimi	ACT 2024	KS 2025	ENN 2025	Toteuma 2024	Toteuma 7 - 2024	Toteuma 7 - 2025
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	69 109 470	69 460 000	66 910 000	69 109 470	40 412 130	42 170 841
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	22 943 980	23 581 000	23 580 999	22 943 980	12 363 793	12 760 506
32003299	Maksutuotot	11 181 789	11 556 000	10 005 952	11 181 789	1 686 054	6 202 844
33003399	Tuet ja avustukset	3 104 135	2 927 000	3 152 653	3 104 135	560 653	847 304
34003559	Muut toimintatuotot	31 879 566	31 396 000	30 170 395	31 879 566	25 801 630	22 360 187
34003499	Vuokratuotot	24 744 198	25 473 000	25 473 000	24 744 198	20 699 302	21 191 107
35003559	Muut tuotot	7 135 368	5 923 000	4 697 394	7 135 368	5 102 328	1 169 080
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-69 155 597	-70 652 000	-70 532 000	-69 155 597	-39 531 853	-36 881 041
40004299	Henkilöstökulut	-14 485 946	-14 723 200	-14 603 200	-14 485 946	-8 522 814	-8 499 378
40004099	Palkat ja palkkiot	-11 685 204	-11 946 000	-6 883 276	-11 685 204	-6 883 787	-6 883 276
41004229	Henkilösivukulut	-2 800 742	-2 777 200	-1 616 102	-2 800 742	-1 639 027	-1 616 102
41004149	Eläkekulut	-2 469 288	-2 423 900	-1 412 079	-2 469 288	-1 444 242	-1 412 079
41504229	Muut henkilösivukulut	-331 454	-353 300	-204 023	-331 454	-194 786	-204 023
43004499	Palvelujen ostot	-48 758 631	-50 854 100	-50 853 369	-48 758 631	-27 795 018	-26 206 099
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 948 964	-2 273 000	-2 273 024	-1 948 964	-1 175 826	-900 021
47004799	Avustukset	-2 236 751	-1 170 000	-1 170 851	-2 236 751	-1 172 212	-364 600
48004995	Muut toimintakulut	-1 725 306	-1 631 700	-1 631 556	-1 725 306	-865 983	-910 943
48004899	Vuokrakulut	-1 365 015	-1 343 200	-1 354 593	-1 365 015	-792 860	-770 694
49004995	Muut kulut	-360 291	-288 500	-276 963	-360 291	-73 123	-140 248
TKATE	TOIMINTAKATE	-46 127	-1 192 000	-3 622 000	-46 127	880 278	5 289 801

Kaupunkisuunnittelupalvelut

Kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laineen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Kaupunkisuunnittelupalveluiden toiminta on edennyt toimintasuunnitelman mukaisesti. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi resurssit on suunnattu erityisesti kaupungin taloutta kohentaviin ja elinvoimaa kasvattaviin hankkeisiin: yritysalueiden kaavoitukseen, täydennysrakentamiseen, kaupungin kiinteistöjen kehittämiseen sekä palveluverkkosuunnitteluun. Perustehtävien lisäksi kaupunkisuunnittelua työllistää valtakunnallinen maankäytön tietojärjestelmän uudistus, Ryhti-hanke, ja siihen liittyen kaupunkiympäristön palvelualueen tieto- ja toimintajärjestelmän kokonaisuudistus. Kokonaisuudistushankkeeseen on rekrytoitu projektipäällikkö.

Stategisessa maankäytössä työn alla ovat olleet elinkeinoelämän kehittämistä pohjustavat yleispiirteisen tason suunnitelmat Hepomäessä, Etelä-Kuopiossa sekä logistiikka-alalla. Tärkeät osayleiskaavat Kelloniemessä, Suovu-Palossessa ja Kurkimäki-Pellesmäki-Vehmasmäki-alueella edistyivät. Kelloniemen kaavaehdotus on ollut nähtävillä kesäkuussa, samoin Suovu-Palosen ja Kurkimäki-Pellesmäki-Vehmasmäen osayleiskaavaluonnokset. Maaseutukaavoittajan työ on lähtenyt hyvin käyntiin maaseudun maankäytöllisten kehittämistarpeiden ja mahdollisuuksien kartoituksella ja pitäjäkierroksella.

Asemakaavatöiden painotus on tänä vuonna elinkeinokaavoissa, täydennysrakentamisessa sekä kaupungin kiinteistöjen kaavoituksessa. Elinkeinokaavoista toisen neljänneksen aikana saatiin vireille Hepomäen teollisuusalueen ja Sorsasalon itäosaa koskevat kaavatytöt, luonnosvaiheeseen etenivät Hiltulanlahden rampin ympäristön ja Matkuksen yritysalueen asemakaavatytöt. Täydennysrakentamisen kaavoista luonnosvaiheeseen eteni Neulamäenrinteen kaavatyö. Maaseutukaavoista Karttulan asemakaavanmuutos eteni luonnosvaiheeseen. Muita tärkeitä asemakaavatyöitä olivat Torin länsireuna, Itkonniemi I ja Kasarmialueen ympäristö. Toisen Neljänneksen aikana voimaan tulivat Golden Resortin ja osittain Pieni Neulamäki II asemakaavat. Kaavojen hyväksymistä koskevien valitusten määrä on kasvanut, mikä on lisännyt työmäärää. Hallinto-oikeuden ratkaisua odottavat tällä hetkellä Keskuseurakuntatalon, Pienen Neulamäki II laajennusosan sekä Haapaniementie 10 ja 16 kaavat. Poikkeamishakemusten määrä on ollut jakson aikana viime vuosia korkeampi, mahdollisesti vuoden alussa voimaan tulleen rakentamislain vuoksi. Sisäisillä järjestelyillä täytetty lupavalmistelijan paikka on kuitenkin lyhentänyt lupakäsittelyaikoja. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt uuden hallintosäännön päivityksen, mikä mahdollistaa kaavojen päätösvallan delegoinnin ja kaavaprosessin nopeuttamisen. Uudet prosessikäytännöt otetaan käyttöön syksyn aikana ja huomioidaan ensi vuoden työohjelman laatimisessa. Asuntorakentamisen matalasuhdanne on edelleen viivästyttänyt yksityisiä kaavahankkeita.

Kuopion asuntotuotanto vähentyi viime vuonna alle puoleen edellisvuosista. Asuntorakentaminen on ollut edelleen hyvin vähäistä vuoden 2025 ensimmäisellä puoliskolla. Ainoastaan muutamia kymmeniä pientaloasuntoja on valmistunut alkuvuonna (tammi-huhtikuussa 31 asuntoa). Koko vuoden asuntotuotannon määrän arvioidaan jäävän noin 250 asuntoon, josta noin puolet on Kuopas Oy:n opiskelija-asuntoja Savilahteen. Muutamia uusia rivitalohankkeita on tällä hetkellä ennakkomarkkinoinnissa, mutta niiden toteutuminen ja liikkeelle lähteminen on vielä epävarmaa.

Kuopion palveluverkkoselvitys valmistui FCG:n konsulttityönä maaliskuun lopussa. Selvitys sisältää toimintaympäristön analyysia (Kuopion väestökehitys ja –ennuste) sekä muutosesityksiä etenkin perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoon. Huhti-toukokuun aikana selvityksen esityksiin saatiin suuri määrä kannanottoja ja lausuntoja, ja lisäksi osallistamista ja vaikutusten arviointia tehtiin asukastilaisuuksissa. Selvityksen ja siitä saadun palautteen pohjalta valmistellaan syksyn aikana palveluverkkosuunnitelma.

Kuopion keskeisen kaupunkialueen kaupan selvitys valmistui tammikuussa 2025, ja sen pohjalta on valmisteltu kaupan kaavoitusperiaatteet. Nämä tuodaan verkkoon kommentoitavaksi alkusyksystä ja sen jälkeen kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Joukkoliikenteen matkustajamäärä oli tammi-kesäkuussa 4 778 694, mikä tarkoittaa 3 % nousua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Palveluliikenteen uusi sopimuskausi alkoi 30.6.2025, minkä myötä palveluliikenteen liikennöintikustannukset pienenevät.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Talousarvioon nähden ei ole tiedossa merkittäviä poikkeamia. Talousarviossa on huomioitu palveluliikenteen liikennöintikorvausten pieneneminen heinäkuusta alkaen.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kaupungin investointitason lasku voi hidastaa keskeisten hankkeiden ja uusien elinkeino- ja asuntoalueiden toteuttamista.

Uusien kaupan suuryksiköiden sijoittuminen moottoriväylien liittymien ympäristöön keskustan ja asuntoalueiden ulkopuolelle voi heikentää ydinkeskustan ja asuntoalueiden palvelukeskusten kehittymisen edellytyksiä ja vaikeuttaa kestävän liikkumisen tavoitteiden saavuttamista.

Asuntotuotannon määrä voi jäädä pidemmäksi aikaa matalalle tasolle yleisen taloustilanteen vuoksi kaupungin toimenpiteistä riippumatta.

Puurakentaminen ei toteudu tavoitellusti, vaikka puurakentamista edellyttäviä asemakaavoja on. Yksityisten puurakentamishankkeiden käynnistämistä jarruttavat uusien asuntojen heikko kysyntä ja puurakentamisen jonkin verran betonielementtitekniikkaa korkeammat kustannukset.

Yhdyskuntarakenteen laajeneminen rakentamattomille, nykyisten keskusten vaikutuspiirin ulkopuolisille alueille pirstoo luontoalueita, vähentää hiilinielua, lisää liikkumisen tarvetta, vähentää kestävien kulkumuotojen osuutta ja siten voi myös lisätä energian kulutusta.

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen paikallisella tasolla voi vaikeuttaa täydennysrakentamista ja siten edistää kaupunkirakenteen laajentumista ja hajaantumista rakentamattomille alueille.

Kestävien liikkumismuotojen priorisointi ei toteudu käytännössä henkilöautoliikennettä suosivan liikennekulttuurin vuoksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta
2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta
3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Kaupunkisuunnittelupalvelut

Tunnusluvut

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (matkustajaa vuodessa)	8 500 000	9 100 000	9 300 000	2 720 851	4 778 694
					

Kaupunkitekniikan palvelut

Kaupungininsinööri Ismo Heikkisen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Kaupunkitekniikan palvelujen käyttötaloudessa ei ole merkittäviä poikkeamia käyttösuunnitelmaan. Lisääntyneet asemakaavahankkeet eivät kuitenkaan anna kunnallistekniselle suunnittelulle mahdollisuutta hidastaa tahtia, toisin kuin käyttösuunnitelmassa arveltiin. Alun perin arvioitiin, että kun investointikuorma pienenee talouden tasapainottamisen myötä, voisi tämä vaikuttaa myös suunnittelutahtiin ja edelleen työhyvinvointiin. Vilkkaan asemakaavoituksen takia näin ei kuitenkaan ole käymässä. Tämän odotetaan vaikuttavan vastaavasti myös yhdyskuntarakentamisen resurssiin.

Kesän aikana yhdeksi kestoaiheeksi nousi vieraslajien torjunta. Tämä ei ole vielä laajuudeltaan mikään kamalan iso asia, mutta se voi muodostua tulevaisuudessa isoksi ongelmaksi. Osa vieraslajeista, kuten kurtturehitys on hallinnassa, mutta varsinkin lupiini ja jättipalsami ovat nyt levinneet paljon. Tämä ei ole pelkästään kaupunkiympäristön ongelma vaan vaatii yhteistyötä myös muiden kaupungin vastuualueiden ja kaupungin alueella olevien kiinteistöjen kanssa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kaupunkirakennelautakunta on kokouksessaan 22.1.2025, § 3 käsitellyt yhdyskuntarakentamisen investointisuunnitelman. Suunnitelmaan tehtiin valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutoksia kohderyhmästä toiseen. Investointien bruttomäärä kokonaisuutena ei muutu, mutta kohdentaminen muuttuu. Suunnitelma pienentää elinkeinoalueisiin varattuja investointimäärärahoja 0,9 milj. euroa ja vastaavasti kasvattaa 0,3 milj. euroa uusiin alueisiin sekä 0,6 milj. euroa katu- ja tieverkon saneerauksiin varattuja määrärahoja. Talousarvion investointiosaa tullaan tältä osin muuttamaan.

Investoinneista Pienen Neulamäen poisjääminen tulee myös muuttamaan investointien kokonaisuutta. Kaupunkitekniikan palveluissa on valmisteltu tämän takia vaihtoehtoisia ratkaisuja yritystonttikysyntään niin, että asemakaavoitettuja Etelä-Kuopion yritystuon tontteja esirakennetaan. Nämä työt arvioidaan saatavan käyntiin syksyn aikana.

Kunnossapidon puolesta suurin riski on valokuituoperaattorien kaivut, kuluvana kesänä on ollut paljon kaivulupia haussa ja edelleen on entisiäkin kohteita päälystämättä. Riskeinä on, että kaivu ei saada viimeistelyä vuoden loppuun mennessä ja riskinä toisaalta on operaattorien ja heidän aliurakoitsijoiden taloudellinen asema. Mahdolliset kesken jäävät työt saattavat siten jäädä kaupungin hoidettaviksi. Taloudellinen riski voi olla satoja tuhansia euroja.

Kunnossapidon alueurakat ovat kehittyneet normaalin talousraamin puitteissa. Maaninnan alueurakan vuosihinta nousee vajaan 20 000 euroa, mutta tämäkin on määrärahanjaossa huomioitu

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Riski Pienen Neulamäen toisen elinkeinoalueen rakentamisesta toteutui. Asemakaavasta jätettiin hallinto-oikeuteen valituksia, joiden takia rakentamista ei voida aloittaa. Kaupunkitekniikan palvelut on nostanut tilalle Kylmämäen ja Matkukseen alueiden esirakentamattomia tontteja. Näiden esirakentamiseen paneudutaan syksystä alkaen. Näillä tonteilla on valmis infra ja lainvoimainen asemakaava.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

Talouden tasapainottamiseen liittyvää toimeenpanoa on seurattu mm. kaupunkiympäristön palvelualueen johtoryhmässä.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

On työstetty mm. rakentamiseen liittyvien prosessien kuvauksen yhteydessä.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Kaupunkitekniikan palveluissa on tehty koko palveluja koskeva yhteinen hyvinvointisuunnitelma, jossa korostetaan palveluyksiköiden välistä vuorovaikutusta. Parin tiimin osalta on käytetty työnohjausta mm. työtahdin ja työtehtävien hallitsemiseen.

Maaomaisuuden hallintapalvelut

Kiinteistöjohtaja Lauri Lytsyn katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olenaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Yritystonttien kysyntä on jatkunut hyvällä tasolla varsinkin paljon tilaa vaativien yrityshankkeiden osalta, mutta tonttien kysyntä asuinrakentamiseen on edelleen vähäistä. Asuntorakentamispuolella on edistetty Savilahden asumisoikeuskerrostalon rakentamishanketta, jotta asuntorakentaminen ei pysähtyisi kokonaan. Maankäyttösopimuksia on allekirjoitettu kolme kappaletta ja ne liittyivät Kuopion keskusseuduntalon sekä Haapaniementie 10:n ja Haapaniementie 16:n kaavoittamiseen asuinkeuhkotontteiksi.

Kiinteistökehitystoiminnassa on saatettu loppuun monivuotinen projekti. Kouluviraston kiinteistö myytiin heinäkuun alussa.

Tonttipalvelut oli yhdessä muiden palveluyksiköiden kanssa esillä Rakenna ja Asu -messuilla helmikuun lopulla. Messuilla mm. markkinoitiin tontteja ja siellä oli esillä uusi maaseututonttien markkinointia varten tehty video.

Valokuituverkostojen rakentaminen jatkuu kuluvana vuonna vilkkaana. Kaupungille on tullut runsaasti verkostoihin liittyviä sijoituslupahakemuksia ja kaapelitöihin liittyviä palautteita, joiden käsittely ruuhkauttaa palveluja.

Metsät ja vesialueet - yksikkö oli mukana huhtikuun alussa järjestetyillä Kallavesi -messuilla. Messuilla tuotiin esille kaupungin monipuolisia ulkoilu- ja virkistyspalveluja. Metsät ja vesialueet -yksiköstä ollaan mukana maakunnallisessa metsäneuvostossa. Metsäneuvostot edistävät metsiin perustuvia elinkeinoja ja metsäsektorin alueellista yhteistyötä sekä laativat alueellisen metsäohjelman.

Hakkuut ovat edenneet aikataulussa. Toimituskaupan hakkuut ovat painottuneet normaalia enemmän kuitupuuhun. Tukkipuun hinta nousi keuhällä poikkeuksellisenkin korkealla. Tähän reagoitiin tekemällä noin 25 000 m³:n pystykaupat. Tällä hetkellä myös kuitupuun hinta on ollut noususuuntainen. Toimitus- ja pystykaupan puutavaran hintoja seurataan, jotta puutavaralle saadaan paras markkinahinta.

Kiinteistönmuodostus- ja paikkatietopalvelut on ottanut käyttöön laserkeilaimia, jotka mahdollistavat aineiston tuottamisen tehokkaammin maastossa sekä antavat paremmin mahdollisuuden jatkojalostaa aineistoa talviaikaan toimistolla.

Viime vuonna kaupunkimittauksissa aloitetut hulevesikaivojen mittaukset työllistävät enemmän kuin mitä alun alkaen oli arveltu. Omana työnä tehdyt hulevesimittaukset tuottavat kaupungille säästöjä.

Kiinteistönmuodostus- ja paikkatietopalveluissa on edelleen henkilöstöressurssivajetta, jota yritetään paikata mahdollisimman pikaisesti uusilla rekrytoinneilla. Resurssivaje vaikuttaa palvelun laatuun.

Olenaiset poikkeamat talousarvioon

Rakentamisen heikko kysyntä ja yleisesti hankala taloustilanne vaikuttavat koko maaomaisuuden toimintojen kysyntään sekä tulokertymiin.

Myyntivoittotavoitteen noin 4,2 Me saavuttaminen edellyttää ennakoimattomien yritys- tai kerrostalotonttikauppojen toteutumista esimerkiksi vuokratonttien omaksi ostamisen muodossa. Tonttien myynti on alkuvuodesta ollut vähäistä (myyntivoittokertymä 30.6.2025 noin 0,19 Me) eikä suuria vuodelle 2025 ajoittuvia sovittuja tonttikauppoja ei ole näköpiirissä. Kouluviraston kiinteistön myynti toteutui 3.7., jonka jälkeen toteuma on noin 0,6 Me. Kuluvana vuonna on mahdollista päästä noin 2 Me myyntivoittototeumaan edellyttäen, että eräät yritykset käyttävät tonttinsa luovutussopimukseen neuvottelun tontin omaksisto-oikeuden. Maankäyttösopimusten tuloja on 30.6. mennessä kertynyt noin 1,78 Me. Maankäyttösopimusten tulotavoitteen 4,5 Me saavuttaminen edellyttää asemakaavahankkeiden viiveetöntä etenemistä hyväksymiskäsittelyyn ja neuvotteluissa onnistumista. On todennäköistä, että maankäyttösopimusten tulot jäävät noin 3,0 miljoonaan euroon, mikä sekin edellyttää maanomistajien suostumista maankäyttösopimuksiin haastavassa taloustilanteessa.

Maanvuokratulotavoite on noin 25,3 Me. Arviota laadittaessa elinkustannusindeksin pisteluvun nousu arvioitiin hieman liian suureksi ja maanvuokrien tarkistusperusteena olevan joulukuun 2024 elinkustannusindeksin pisteluvun mukaan maanvuokratulot ovat jäämässä tavoitteesta noin 0,3 Me. Uusien ja uusittavien vuokrasopimusten vaikutusta ei kuitenkaan vielä tarkkaan tiedetä.

Autopaikkasopimusten tuloja on talousarviossa 0,8 Me. Alkuvuodesta on tehty yksi Savilahteen sijoittuva asumisoikeuskerrostalon autopaikkasopimus arvoltaan noin 0,4 Me. Muita velvoiteautopaikkoja ostavia rakentamishankkeita Savilahdessa ei ole näköpiirissä, joten autopaikkasopimusten tulot jäävät noin 0,4 Me arvioidusta.

Kokonaisuutena ajatellen tuloarvio on tehty optimistisesti ja tavoitteita on nykyisessä suhdannetilanteessa haasteellista saavuttaa. On kuitenkin vielä liian aikaista tarkasti arvioida kokonaistoteumaa.

Vuodelle 2025 puunmyyntituloja on budjetoitu 2,5 miljoonaa euroa. Epävakaa maailmantilanne heijastuu myös puumarkkinoihin kevään tukkipuun hintapiikistä huolimatta. Pystykaupoilla voidaan kuitenkin reagoida nopeasti hintojen muutoksiin.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kustannustason nousu, vaikea markkinatilanne ja pankkien tiukentuneet rahoitusehdot vaikuttavat tonttien luovutusmääriin. Suurin vaikutus näkyy rivi- ja kerrostalotonttien kohdalla, mikä heijastuu asuntotuotantotavoitteen toteutumiseen. Tilanne heijastuu myös maankäytösopimusten toteutumiseen ja täydennysrakentamiseen.

Rakentamisen taantuminen painaa edelleen sahateollisuutta, mikä näkyy tukkipuun hinnan heilahteluna. Sellun ja kartongin tuotanto kasvaa maltillisesti. Energiapuun kysyntä ja hintataso on laskenut leudon viime talven ja siitä aiheutuneen energiapuun ostajien suuren energiapuuväestövarannon takia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Hankinnoissa on käytetty harkintaa.
- Tuotetaan hulevesikaivojen mittaukset sisäisenä työnä, mikä tuo kaupungille säästöjä.
- On tarkasteltu laitteistojen ja ohjelmistojen tarpeellisuutta sekä otettu käyttöön uutta huomatta-vasti huokeampaa levytilaa aineistoja varten. Edellä mainitut toimenpiteet ovat tuoneet säästöjä.
- Tarkastetaan hinnastojen ajantasaisuus.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- Yksiköiden välisen yhteistyön kehittäminen ja moniosaamisen lisääminen.
- Kokonaisjärjestelmäüudistuksen kautta haetaan tehokkuutta, jatkuvuutta ja toimintavarmuutta.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Henkilöstön hyvinvoinnista on huolehdittu järjestämällä tyhytoimintaa niin yksikkötasolla kuin koko maaomaisuuden hallintapalvelujen tasolla.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Ympäristöjohtaja Tanja Ahosen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Kestävät viranomaispalvelut 2030 Pohjois-Savossa -hanke on kesän aikana kyselyjen ja haastattelujen toteuttamisen vaiheessa. Hankkeeseen osallistuu 16 kuntaa, Kuopio toimii hankkeen vetäjänä. Hankkeesta odotetaan tuloksia pidemmän ajan palveluiden järjestämisen suunnitteluun, mutta myös lähivuosiin tietoa, miten erityisesti pieneläinpäivystys olisi kustannustehokkainta järjestää. Kevään aikana pieneläinpäivystyksen sopimus täytyi uusi nykyisen palveluntarjoajan kanssa vielä vuosille 2026 ja -27, koska talouden tasapainottamisohjelmaan sisällytetty omana toimintana järjestäminen nopeammalla aikataululla sisältää riskejä, joiden vuoksi muutosta ei ole järkevää toteuttaa nopeammassa aikataulussa eikä ennen lisätietoja hankkeen tuloksista.

Haettujen rakentamislupien perusteella asuntorakentamisessa on nähtävissä pieniä piristymisen merkkejä, mutta rakentamisen noususuhdanteen nopeutta ja voimakkuutta on mahdotonta ennustaa vielä. Toisen vuosineljänneksen lopussa rakennusvalvonnan tulos on talousarvioon nähden jäljessä lähes puoli miljoonaa euroa. Kahden seuraavan vuosineljänneksen aikana ei ole todennäköistä, että ero kuroutuksi umpeen, vaan tulos tulee todennäköisesti jäämään negatiiviseksi.

Jätehuollon viranomaispalvelut oli varautunut edistämään jäteyhtiön fuusiosta seuraavaa Mikkelin kaupungin liittymistä Savo-Pielisen jätelautakuntaan, mutta tämä ei ole edennyt jäteyhtiöiden neuvottelutilanteesta johtuvista syistä.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Rakennusvalvonnan tulot ovat jäämässä merkittävästi talousarvioista, johon on reagoitu pitämällä kahta tehtävää täyttämättömänä henkilöstösäästäjien saamiseksi. Koko vastualueen tulos on kuitenkin tästä johtuen jäämässä talousarvioon nähden negatiiviseksi.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Hakemusten vähäisyydestä johtuen myönnettyjen rakennuslupien määrä asuntorakentamisesta on jäämässä alemmas kuin mitä kaupungin asuntotuotantotavoite edellyttää. Tämä on jatkumoa jo pidempään kestäneelle asuntorakentamisen hiljaiselle kaudelle.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpääntö ja seuranta

Pieneläinpäivystyksen järjestäminen omana toimintana on selvitetty, mutta se sisältää riskejä, joiden vuoksi siirtymää ei pystytä toteuttamaan vielä vuonna 2025. Siirtymä tarvitsee toteutuakseen lisäselvityksiä, joita odotetaan Kestävät viranomaispalvelut 2030 Pohjois-Savossa-hankkeesta. Hankkeen tulosten jälkeen valmistellaan eteenpäin uusia ratkaisuja.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Henkilöstösäästöjä on tehty johtuen rakennusvalvonnan vähäisemmästä tulokertymästä. Tämä on pystytty sopeuttamaan työmäärän kanssa kohtuullisesti. Lupien kysynnän vilkastuessa täyttämättä olevat tehtävät on välttämätöntä täyttää uudelleen. Välttämättömiin koulutuksiin osallistuminen on turvattu, muuten kouluttautuminen on pidetty niukkana ja ohjattu maksuttomiin webinaareihin. Tyhy-päivistä on säästetty, ekskursioita tai vastaavia ei ole järjestetty.

Kaupunkiympäristön johdon tukipalvelut

Henkilöstö- ja talouspäälikkö Anne Simonen-Ruuskasen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Hankejohtaja Antti Niskasen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olenneiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Strateginen kaupunkikehitys: "Keskeisen kaupunkialueen kehittäminen 2040" – hankkeen ("Projekti 4") kehittämisohjelman laatiminen on käynnissä. Ensimmäisen vaiheen konsulttityöosuus on valmistunut ja kehittämisohjelman ensimmäistä versiota työstetään valmiiksi loppuvuoden aikana (vaatii vielä paljon henkilöresursseja, osallistamista ja yhteensovitusta). Savilahdessa on rakenteilla yksi asumisoikeuskohde Sarastuskaarella ja Kuopaksen opiskelija-asuntokohde Yliopistonrannassa. Neulaniementien ja Yliopistonrannan katuinfraa rakennetaan. Asemanseudun hankekokonaisuus on suunniteltuun sisältöön nähden valmis.

Asiakaspalvelu: Asiakaspalvelun kehittäminen ja palvelujen suuntaaminen digitaaliseen muotoon jatkuu edelleen. Asiakaspalvelupisteen ja puhelupalvelukeskuksen yhdistäminen on edennyt ja toiminnot yhdistyvät tämän vuoden aikana.

Olenneiset poikkeamat talousarvioon

Toiminnassa ei ole olennaisia poikkeamia ennakoidusta.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Toiminnan osalta ei ole ilmennyt uusia ennakoimattomia riskejä strategisten tavoitteiden toteutumiselle. Eteneminen on sujunut kokonaisuutena tavoitteiden mukaisesti yleinen suhdannetilanne ja resurssihaasteet huomioiden.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanto ja seuranta

Puhelupalvelukeskuksen ja valtuustotalon asiakaspalvelun toimintojen yhdistäminen on edennyt ja toteutuu vuoden loppuun mennessä. Puhelunvälityksestä luovutaan tämän vuoden aikana, koska puhelujen välitykselle ei ole enää suurta tarvetta. Asiakkaille päin muutos näkyy muuttuneena asiakaspalvelunumerona. Kuopion kaupungin konserniyhtiöiden puhelunvälitys- ja liittymänhallinnan palvelusopimukset on irtisanottu.

Strateginen kaupunkikehitys: Kärkihanketoimintaa on aloitettu kehittämään tukemaan paremmin kaupungin elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä. On viety eteenpäin hanketoiminnan uudistamista Strategisen kaupunkikehityksen suuntaan, jolloin voidaan vaikuttavammin tukea kaupunkiorganisaation ja sidosryhmien toteuttamia suuria poikkihallinnollisesti toisiinsa kytkeytyneitä kokonaisuuksia. On valmisteltu kaksi EAKR-tukirahoitusta hanketta (investointihanke Savilahteen ja keskeisen kaupunkialueen hankkeen aloitusvaiheen suunnitteluhanke); yhteensä 2,8 milj.€, josta tukea 50% ja 80% hankkeittain.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

Strateginen kaupunkikehitys: Asiantuntijoita on vanhempainvapaalla ja kaikkia suunniteltuja sisäisiä tehtäväjärjestelyjä ei ole vielä toteutettu. Toimintaa priorisoidaan käytettävissä olevan henkilöstön kanssa suunniteltujen väliaikajärjestelyjen avulla.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Strateginen kaupunkikehitys: Toiminnan uudistamista on suunniteltu yhdessä henkilöstön kanssa.

Merkittävien investointien seurantatekstit

Maa- ja vesialueiden hankinnat

Maanhankintaneuvotteluita on jatkettu kaupungin tulevilla kasvualueilla. Neuvotteluiden painopistealueena on ollut Hiltulanlahti, josta on vireillä olevien neuvotteluiden lisäksi kuluva vuoden aikana tehty kaksi kiinteistökauppaa. Yritysalueita varten maata on lisäksi hankittu Rasinmäestä. Maanhankintaa on tehty myös Karttulasta asemakaavoituksen tueksi. Virkistysaluetta on ostettu Jynkänvuoren yleiskaavan mukaiselta virkistysalueelta. Kaupungilla on käynnissä lisäksi katualueiden haltuunottoprojekti, jonka painopiste jatkuu Juankoskella.

Maanhankintaan on varattu investointimäärärahaa 3,0 miljoonaa euroa. Toteuma 30.6.2025 on noin 0,68 miljoonaa euroa. Investointituloja on talousarviossa 0,5 miljoonaa euroa, josta on kertynyt noin 6 300 euroa. Myytyjen ja myytävien kiinteistöjen alhaisten tasearvojen ja tässä vaiheessa vähäisen myyntikauppamäärän takia investointitulot ovat vielä alhaiset ja jäänevät todennäköisesti talousarviota pienemmiksi.

Maanhankintamenojen arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan talousarvion mukaisina.

Yhdyskuntarakentaminen

Yhdyskuntatekniset investoinnit ovat alkaneet ja edenneet käyttösuunnitelman mukaisesti. Joitakin kohteita on vielä kilpailutuksessa. Pienen Neulamäen yritysalueen jatko-osa ei saanut asemakaavan hyväksymisen jälkeen lainvoimaa valitusten takia. Kohteen rakentaminen siirtyy siten tuleville vuosille.

Savilahti

Neulaniementien töitä on jatkettu kevästä alkaen ja työt etenevät suunnitellusti. Kuluva vuoden aikana rakennetaan katu Sarastuskaaren risteyksestä Microkadun risteykseen. Väliille tulee yksi paikalla valettava alikulkutunneli.

Sarastuskaaren alueella viimeistely- ja vihertyöt jatkuvat.

Yliopistonrannan rakentaminen jatkuu.

Ydinkeskustan hankkeet

Ydinkeskustan alueelle sijoittuvista hankkeista merkittävimmät ovat Mölymäen infran rakentaminen sekä Puijonkadun risteyssillan viimeistelytyöt.

Mölymäen infran rakentaminen jatkuu ja kuluva vuoden aikana rakentuvat Kopiksenkatu sekä Amiskanrinne Auliksen aukiolle asti.

Mölymäen alueella myös Keihäskadun rakentaminen etenee Kaartokadun ja Alavanhovintien välillä. Rakentamisen yhteydessä uusitaan myös Alavanhovintien ja Keihäskadun risteysliikennevalot. Kohde valmistuu kuluva vuoden aikana.

Mölymäen hankkeissa on käytetty uusiomateriaaleja mahdollisimman paljon ja varsinkin betonimursketta on ollut hyvin saatavilla alueella purettujen koulurakennusten seurauksena.

Puijonkadun rakennussuunnittelu on käynnissä. Suunnittelualue koskee väliä Asemakatu – Tulliportinkatu, tämän kohteen suunniteltu rakennusajankohta on 2026.

Katujen ja siltojen peruskorjaukset

Puijonkadun risteyssillan viimeistelytyöt ovat käynnissä ja kohde valmistuu loppukesän aikana.

Niiralankadun peruskorjauksen viimeistelytyöt ovat käynnissä.

Pikkukaaren ja Lakeissuontien peruskorjaus on käynnissä.

Sammallahdentien peruskorjaus on käynnissä.

Saaristokadun ja Tasavallankadun risteysalueella sekä Saaristokadulla rakentaminen on käynnissä. Risteysalueelle uusitaan liikennevalot ja Saaristokadulle rakennetaan lisäkaistoja risteysalueelle. Tehdaskadulla viimeistelytyöt etenevät Citymarketin rakentajan kanssa yhteistyössä.

Täydennysrakentaminen

Useita täydennysrakentamisen asemakaavahankkeita on käynnissä. Kaupunkitekniikka vastaa näiden alueiden kunnallistekniikan suunnittelusta.

Muut

Asuinalueiden rakentaminen

Saaristokaupunki

Lehtoniemen alueella katualueen vihertyöt jatkuvat kiinteistöjen rakentumisen myötä.

Hiltulanlahti

Hiltulanlahden Kinnulanmäen alueen rakentaminen jatkuu. Kuluva vuoden aikana on rakentunut eteläisin osa-alue. Hiltulanlahden työt jatkuvat syksyn aikana Puutossalmentien pohjoispuolella.

Petosen alue

Petosen alueelle rakentuu Petosentien ja Lehtoniemen liikenneympyrään joukkoliikenteen säännöstelyvalot.

Liikuntapaikat

Puijon urheilualueella on keskitytty alueen suunnittelutöihin ja lisätutkimuksiin.

Lähiliikuntapaikat sekä ulkoilu- ja leikkipaikat

Leikkipuistohankkeista käynnissä ovat Katras- ja Märssypuisto sekä korttelileikkipaikoista Rönönpuisto.

Elinkeinoihin liittyvät hankkeet

Valitusten ja muistutusten vuoksi keskeytynyt Neulamäki 2. hanke korvataan vaihtoehtoisten yritysalueiden esirakentamisella. Vaihtoehtoisten yritysalueiden suunnittelu ja lupien haku on käynnissä. Kohteiden esirakentaminen alkaa syksyn aikana.

Maaseututaajamat

Melalahden ja Vehmersalmen alueet

Nilsinä

Tahkovooren keskustan alueella katu- ja vesihuoltorakentaminen on käynnissä. Kuluva vuoden aikana rakentaminen keskittyy Matkakujalle, Laskukadulle sekä Sääskiniementien varteen.

Nilsin Rantapuiston viimeistelytyöt ovat käynnissä.

Juankosken alueet

Juankosken katu- ja vesihuollon peruskorjaushankkeet ovat käynnissä. Kuluvin vuoden aikana peruskorjataan Tehtaankirkontie ja viimeistellään viime vuoden hankkeita.

Muut kohteet

Maaningalla korjataan ja uusitaan vanhoja ulkovalaisimia.

Kurkimäen on käynnissä kaukaloalueen saneeraus.

Heinjoen ampumaradalle kaupunki sai valtion kohdennettua avustusta (nk. joululahjarahaa). Avustus käytetään toiminnallisen ampumisen rataa, jonka kilpailutusta on valmisteltu.

Muut

Korkeakosken portaiden kunnostus menossa ja uudet portaat valmistuvat syksyyn 2025 mennessä Korkeakosken portaiden kunnostuskustannukset ovat yhteensä noin 52 000 euroa, josta kaupungin osuus on 50 %. Kohteeseen on saatu Suomi liikkeelle -ohjelman mukainen valtion avustus. Tervon raja-Ryönänlahti-moottorikelkkareitiltä on poistettu puusto ja uuden reittiosuuden rakentaminen ja jo olemassa olevan vanhan reittiosuuden parantaminen alkaa syksyllä 2025. Tällä hetkellä reitin tekemiseen on käytetty noin 45 000 euroa. Vanuvuoren laavu on valmistunut. Luontopolkujen ym. kulutoteuma on tällä hetkellä noin 47 000 euroa.

Ostettu mittaustietokone ilmanlaadun seurantaan. Valmistellaan typioksidien-mittalaitteen hankintaa.